

Regelverket för fonder och fondförvaltare

Björn Wendleby & Per Josephson
17 april 2026

Agenda (heldag)

- Bakgrund och introduktion
- Grundläggande begrepp, m.m. avseende värdepappersfonder
- Grundläggande begrepp, m.m. avseende alternativa investeringsfonder
- Kaffepaus
- Tillståndskrav m.m.
- Lunchpaus
- Fondbestämmelser och placeringsregler för värdepappers- och specialfonder
- Informationskrav och regler avseende marknadsföring av fonder
- Bensträckare
- Hållbarhetsregelverket, Disclosureförordningen och offentliggörande av information
- Tillsyn och sanktionsmöjligheter
- En ny fondutredning
- Sammanfattning

Björn Wendleby

Advokat / Founding Partner
Harvest Advokatbyrå AB

Per Josephson

Senior Associate
Harvest Advokatbyrå AB

Regelverket för förvaltare av värdepappersfonder (UCITS)

UCITS-direktivet – Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG

Lagen (2004:46) om värdepappersfonder (implementerar tillsammans med FI-föreskrifter UCITS-direktivet och två genomförandedirektiv, 2010/42 och 2010/43)

Förordning (2013:588) om värdepappersfonder

Föreskrifter – FFFS 2013:9 m.fl.

Tre EU-förordningar 583/2010 (faktablad) – nya regler från årsskiftet - och 584/2010 (gränsöverskridande verksamhet) samt 2016/438 (förvaringsinstitut). Dessa har direkt effekt i Sverige, liksom en särskild förordning avseende penningmarknadsfonder, 2017/1131

Regelverket för AIF-förvaltare

- Nivå 1: Direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIFMD) ”Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010”
- Nivå 2: EU-förordningen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (nr 231/2013)
- Svensk lag: lagen (2013: 561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (”LAIF”)
- Förordning (2013:587) om förvaltare av alternativa investeringsfonder
- Föreskrifter från Finansinspektionen (FFFS 2013:10) samt vägledning
- Riktlinjer från ESMA samt vägledning/Q&A
- Finns även EU-förordningar avseende riskkapitalfonder (nr 345/2013), europeiska fonder för socialt företagande (nr 346/2013), europeiska långsiktiga investeringsfonder (nr 2015/760), ändrad genom nr 2023/606 samt penningmarknadsfonder (nr 2017:1131)

Fondbolag/AIF-förvaltare ska dessutom tillämpa:

- Lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
- Discloreförordningen (taxonomiförordningen)
- DORA
- 4 kap. lagen om handel med finansiella instrument
- Blankningsförordningen
- UDI-lagen
- Marknadsmisbruksförordningen
- Marknadsföringslagen
- Lagen om värdepappersmarknaden (i tillämpliga fall)
- Riktlinjer från ESMA samt vägledning/Q&A

Grundläggande begrepp

- **Värdepappersfond** är en fond bestående av finansiella tillgångar vilken bildats genom kapitaltillskott från allmänheten (*specialfonder* kan dock ha en avgränsad krets av investerare) och ägs av dem som skjutit till kapital.
- **Alternativa investeringsfonder** är ”företag för kollektiva investeringar som tar emot kapital från ett antal investerare för att investera det i enlighet med en fastställd investeringspolicy till förmån för dessa investerare”.
- **Specialfonder** faller in under definitionen av alternativ investeringsfond, men också bolagskonstruktioner såsom en riskkapitalfond eller en fastighetsfond i form av ett aktie- eller kommanditbolag. Specialfonder ska som utgångspunkt följa de placeringsbegränsningar som gäller för värdepappersfonder, men med vissa undantag efter tillstånd från Finansinspektionen. Dock grundläggande krav på riskspridning.
- **Förvaringsinstitut** är en bank eller annat kreditinstitut som förvarar en värdepappersfonds tillgångar och som sköter in- och utbetalningar avseende fonden, samt kontrollerar att fondbestämmelserna följs. Varje AIF ska också ha ett förvaringsinstitut som övervakar penningflöden, köp och inlösen, värdering, och att AIF-förvaltaren agerar enligt lag och fondbestämmelser, m.m. (kan även vara värdepappersinstitut).

Tillståndsplikt

- Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder reglerar *förvaltarna* av alternativa investeringsfonder, inte fonderna – med undantag för specialfonder.
- Två olika typer av AIF-förvaltare: intern eller extern.
- Antingen tillståndsplikt eller registreringskyldighet.
  - Tillstånd krävs inte för förvaltare vars fonder har tillgångar, inklusive sådana som förvärvats genom finansiell hävstång, inte överstiger 100 miljoner euro.
  - Tillstånd krävs inte heller för förvaltare vars fonders tillgångar inte överstiger 500 miljoner euro, om fondportföljerna består av AIF-fonder utan finansiell hävstång och saknar rätt till inlösen under en period på fem år från dagen för den första placeringen i AIF-fonden.
  - Vissa AIF-förvaltare är dock helt undantagna från lagens tillämpningsområde, bl.a. ”holdingbolag”
- Svenskt aktiebolag får enligt lagen om värdepappersfonder ges tillstånd
  - att bedriva fondverksamhet såvitt avser värdepappersfonder
  - att bedriva diskretionär portföljförvaltning
- Ett fondbolag kan även förvalta AIF-fonder (exempelvis specialfonder) och vice versa, men måste då söka och beviljas tillstånd enligt LAIF respektive LVF.

Sidotillstånd

- Externa AIF-förvaltare kan förvalta en alternativ investeringsfond och få tillstånd att utföra sidotjänster:
  - Diskretionär portföljförvaltning
  - Förvara och administrera andelar/aktier i fonder
  - Ta emot medel med redovisningsskyldighet
  - Ta emot och vidarebefordra order avseende finansiella instrument
  - Lämna investeringsråd
- Ett fondbolag som bedriver diskretionär portföljförvaltning kan även få tillstånd att
  - ta emot fondandelar för förvaring, dock inte sådana andelar som ingår i en investeringsfond som fondbolaget förvaltar
  - ta emot medel med redovisningsskyldighet
  - lämna investeringsråd avseende värdepappersfonder

Gränsöverskridande verksamhet

- Etablering av filial i Sverige ("gränsa in") eller utomlands ("gränsa ut") kräver underrättelse (inom EES). Filialetablering utanför EES kräver tillstånd från Finansinspektionen.
- Icke EES-baserade fondföretag och AIF-förvaltare behöver tillstånd för att verka i Sverige.
- Marknadsföring av AIF:er till icke-professionella investerare kräver tillstånd.
- För marknadsföring av AIF:er till professionella investerare inom EES räcker underrättelse.
- Marknadsföring av UCITS inom EES kan ske mot såväl professionella som icke-professionella efter underrättelse.
- Sonderande marknadsföring av AIF:er inom EES kräver underrättelse.

Att stå under tillsyn av Finansinspektionen

- Vad en ansökan ska innehålla framgår av föreskrifter från Finansinspektionen (FFFS 2013:9 och 2013:10)
- Kapitalkrav under pågående verksamhet
- Rörelseregler
  - Organisatoriska krav
  - Likviditetshantering och värdering
  - Uppdragsavtal
  - Uppföranderegler
  - Informationskrav
- Löpande information till Finansinspektionen
- Platsundersökning
- Sanktioner

En starkare fondmarknad (prop. 2025/26:186)

- Propositionen innehåller förslag till lagändringar som syftar till att stärka konkurrenskraften och motståndskraften på den svenska fondmarknaden. Flera av förslagen är nödvändiga för att anpassa svensk rätt till ändringar i de två centrala EU-direktiven på fondområdet.
- Förslagen innefattar bland annat följande:
  - Reglerna för inlösen av andelar i värdepappersfonder blir mer flexibla. Det blir även möjligt att tillämpa uppsägningstid i värdepappersfonder och specialfonder.
  - Regler införs om likviditetshanteringsverktyg för värdepappersfonder och öppna alternativa investeringsfonder som innebär att fondförvaltare ska välja minst två sådana verktyg, till exempel svingprissättning.
  - Möjligheten att låta fondandelar handlas på en handelsplats utökas till att inte bara avse reglerade marknader utan också MTF-plattformar. Det blir även möjligt att bilda en andelsklass som handlas på en sådan handelsplats.
  - Regler för att möjliggöra för fondförvaltare att tillhandahålla ett bredare utbud av tjänster införs, till exempel kreditförvaltning och administration av referensvärden.
- Lagändringarna föreslås träda i kraft i huvudsak den 1 juli 2026.

Fondlagstiftningen i praktiken – regelverket för fonder och fondförvaltare

Heldagskurs 16 september

Som kursdeltagare får du kunskap om:

- Regelverkets bakgrund och omfattning
- Rörelsereglerna för fondförvaltare
- Finansinspektionens tillsyn och sanktionsmöjligheter avseende fondförvaltare och ledande befattningshavare i dessa bolag

Vad tyckte du om dagens webinarium?

**Ta gärna 30 sekunder och svara på utvärderingen!
Efter det besvaras frågor i mån av tid**

Frågor?

Tack!

För frågor om BG Institute och våra kurser,
mejla oss på kursinformation@bginstitute.se

